

“Em vaig plantejar si era capaç d’enganxar el lector amb el llenguatge”

Núria Martí (Calella, Maresme, 1966), publica a Amsterdam Llibres la novel·la *Hores prohibides*. És la seva primera novel·la. Es dedica a l’ensenyament.

—Els títols dels capítols indiquen que parleu, o parlen, de forma alternativa, de dues dones, Caterina i Anna, sense dir, a la primera oportunitat, quina relació hi ha entre elles. Per què?

—Al final del segon capítol ja es parla, en boca d’Anna, de l’àvia Caterina. I el primer capítol és molt breu, només serveix per a saber que Caterina té una passió per algú, perquè el lector comenci a veure el seu turment. Però la seva veu és prou potent i intensa per a posar-la a l’inici.

—No heu pensat que podria ser difícil d’enganxar el lector amb el primer capítol dedicat a la veu d’una dona de la qual no sabem res, és a dir, sense haver-la presentada al lector?

—Jo m’ho vaig plantejar a l’inrevés: si era capaç d’enganxar el lector a través del llenguatge. Aquest capítol és un tastet d’allò que vindrà després. És veritat que el lector no sap res, però sap que Caterina viu una passió que la trasbalsa. I també sap que la religió hi té alguna cosa a veure. La intenció és que el lector vulgui saber més de Caterina i continuï llegint.

—El que es veu ben aviat és la gran distància entre totes dues dones. Biogràficament, històricament. Què preteníeu, alternant les dues vides?

—De fet, el llibre explica la història d’una família, però també la història d’un secret, i és ordenat de manera que el lector descobreixi el secret de mica en mica i s’hi apassioni. Anna només explica allò que sap i Caterina permet de saber que hi ha més coses que no sap Anna, que és un secret que l’acompanya molt de temps. També les uneix el dolor. Encara que distants en el temps, totes dues han tingut experiències doloroses. Són més a la vora d’allò que pot pensar Anna, perquè desconeix aquesta part de la vida de Caterina. Per això hi ha tanta diferència entre la intensitat de la veu de Caterina i la d’Anna, més pausada.

—Hi ha, per part d’Anna, la voluntat de recuperar la memòria familiar, mentre que Caterina explica coses del present, explica com viu els seus problemes.

TINA BAGLIE
Núria Martí s’estrena com a novel·lista amb *Hores prohibides*, editada per Amsterdam Llibres.

—Exacte. Anna és la que recorda perquè té una malaltia i es queda a casa. La malaltia és una excusa literària. Refà la història familiar a partir d’allò que li ha explicat la mare o ha sentit. Mentre que Caterina gira al voltant de l’episodi concret de la seva passió, a principi del segle XX, una època difícil per a les passions.

—Us va plantejar si calia diferenciar molt l’estil de les dues veus, amb el risc de traïr o desvirtuar l’estil de l’autora?

—No. Va ser una novel·la que va sorgir de forma espontània. Com una necessitat vital. L’únic que vaig pensar és que Caterina havia d’expressar-se amb intensitat. Per l’ànima que no la deixa viure, l’angoixa. Per això, quan parla, la llengua té poques pauses: frases llargues, subordinades... Perquè mostrin millor el seu pensament. Com que ha de callar el secret, no pot parlar del seu dolor, havia d’expressar el pensament interior.

—Totes dues veus són molt poètiques, gairebé líriques, a més de riques en descripcions i acolorides. Per fer intensa la lectura i, alhora, seduir el lector?

—És clar, sí. És fonamental que el lector llegeixi el llibre com si sentís Caterina i també Anna. I el llenguatge, per tant, ha de descriure sensacions i, sobretot, detalls. Els detalls són molt importants perquè el lector tingui sensació de veritat.

—Fugiu de la frase convencional i previsible, sense fer-la, però, complexa o barroca. Era un dels vostres objectius?

—Just. Jugo amb els incisos, intentant que la frase mantingui la fluïdesa i que el lector no es perdi amb les subordinades, que no s’hi encalli. No m’agrada la frase encarcarada, feixuga o barroca. M’agrada la frase dinàmica.

—L’estratègia de la novel·la seria copsar la vida de dues dones de generacions diferents enfrontades al dolor, sense parlar de la seva vida amb detall?

—Sí. És una novel·la curta, sense gaires personatges secundaris. I, a més, de les dues, només hi ha una gran protagonista, Caterina. I de Caterina tot gira al voltant del fet que serà determinant per a la història de la família.

Lluís Bonada